

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 141/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Margitou Medveczkou, Drotárska cesta 68, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 128/2019 z 31. júla 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Margitou Medveczkou, Drotárska cesta 68, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 128/2019 z 31. júla 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva:

„Sťažovateľ bol jediným a výlučným vlastníkom nehnuteľností, v k. ú. [REDAKOVANÉ]... ktoré on resp. jeho právni predchodcovia užívali a ktoré sú predmetom tohto sporu od roku 1952, teda viac ako 74 rokov. Pôvodným vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto sporu, bol starý otec sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zomr. 10.02.1976, naposledy bytom [REDAKOVANÉ]. Práve on tieto nehnuteľnosti zapísané pôvodne na [REDAKOVANÉ] užíval a v roku 1966 ich daroval rodičom žalovaného – [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Tí však túto nehnuteľnosť užívali od roku 1952, kedy začali vo výstavbe ich rodinného domu. Ich vlastníctvo bolo potvrdené Notárskou zápisnicou [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ nadobudol vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam ako oprávnený dedič po svojich rodičoch na základe Osvedčenia o dedičstve [REDAKOVANÉ] v roku 2004.“

3. V ústavnej sťažnosti sa ďalej uvádza, že „žalobou podanou žalobcami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] bytom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] sa vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam začali domáhať žalobcovia, a Okresný súd Námestovo v konaní č. k. 7C/94/2013 vlastnícke práva k časti spoluvlastníckych podielov žalobcom aj priznal,

a zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania. Krajský súd v Žiline v rozsudku č. k. 10 Co/439/2015 zo dňa 29.01.2016 tento rozsudok prvostupňového súdu potvrdil, a to napriek tomu, že žalobcovia predmetný pozemok nikdy neužívali a nenakladali s ním.

Sťažovateľ podal návrh na obnovu konania, ale jeho návrh Okresný súd Námestovo Uznesením č. k. 1C/174/2016 odmietol. Krajský súd v Žiline na odvolanie sťažovateľa Uznesením č. k. 6Co/128/2019 potvrdil napadnuté uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 1C/174/2016 zo dňa 18.07.2018.“.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že *„1. existuje nový dôkaz, ktorý nebolo možné vykonať v pôvodnom konaní, a ktorý poukazuje na chyby dokumentov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu v pôvodnej veci – možná nesprávnosť geometrického plánu a znaleckého posudku je podľa názoru sťažovateľa tak závažnou skutočnosťou, že je daná potreba a nevyhnutnosť obnoviť pôvodné konanie,*

2. preukázal novým dôkazom, že žalobcovia v pôvodnom konaní nemali naliehavý právny záujem na tom, aby sa stali spoluvlastníkmi sporných parciel a neboli ani aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby, pretože v čase podania žaloby o určenie vlastníckeho práva neboli vlastníkmi parciel č. 1164, č. 1165, č. 1166/1 a č. 1166/2, ktoré evidentne vznikli z pôvodných pozemnoknižných vložiek, na ktoré sa žalobcovia v pôvodnej žalobe o určenie vlastníckeho práva odvolávajú. Ide o skutočnosti týkajúce sa strany pôvodného konania, ktoré žalobca bez svojej viny v pôvodnom konaní nemohol použiť.

3. dôkazy, argumenty a námietky neboli posudzované podľa ich obsahu a sťažovateľ nebol v tomto konaní zastúpený advokátom, nemá právnické vzdelanie a preto sa nemohol účinne brániť.“.

5. Napadnuté rozhodnutie je podľa sťažovateľa arbitrárne a zjavne neodôvodnené, keďže sa v ňom krajský súd nevysporiadal dostatočne s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 1 C 174/2016-239 z 18. júla 2018 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“) týkajúcou sa skutočnosti, že *„sťažovateľ predložil vyjadrenie Komory geodetov, ktoré spochybnilo predložený znalecký posudok a geometrický plán, ako aj poukázal na nezrovnalosti v týchto*

dokumentoch s tým, že chyby v týchto dokumentoch potvrdzovala aj realita – pôvodné pozemky EKN, z ktorých mali byť vytvorené sporné pozemky, existujú a ležia na odlišných miestach, pôvodní žalobcovia majú tieto pozemky riadne zapísané na listoch vlastníctva, a teda teória žalobcov bola nepravdivá. Parcely neboli identické a geometrický plán vychádza zo zlých a nesprávnych podkladov.“.

6. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 128/2019 z 31. júla 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Krajský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bola odmietnutá žaloba sťažovateľa o obnovu konania.

17. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa sťažovateľa krajský súd v napadnutom rozhodnutí nereagoval na všetky jeho podstatné námietky týkajúce sa skutočnosti, že dôvodom na obnovu konania je vyjadrenie Komory geodetov a kartografov, ktoré spochybnilo znalecký posudok a geometrický plán, ktoré boli predložené v pôvodnom konaní, žalobcovia v pôvodnom

konaní nemali naliehavý právny záujem na tom, aby sa stali spoluvlastníkmi sporných parciel, a neboli ani aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby a sťažovateľ nebol v pôvodnom konaní zastúpený advokátom, nemá právnické vzdelanie, a preto sa nemohol účinne brániť.

18. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo posúdiť, či krajský súd v napadnutom rozhodnutí ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom rozhodol o námietke sťažovateľa týkajúcej sa otázky prípustnosti jeho žaloby o obnovu konania.

19. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými či právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

20. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument sťažovateľa, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

21. Ústavný súd, zamerajúc sa na argumenty sťažovateľa, podrobil ústavnému prieskumu napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorý v relevantných častiach uznesenia sp. zn. 6 Co 128/2019 z 31. júla 2019 predovšetkým uviedol:

«24. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že predmetom žaloby v posudzovanej veci bola obnova konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7C/94/2013. Uvedené konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/94/2013-138 zo dňa 23.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/439/2015-155 zo dňa 29.01.2016, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 07.04.2016. Označeným rozsudkom okresný súd určil, že vlastníkami parciel

vytvorených geometrickým plánom č. 41962249-24/2011 vyhotoveným [REDACTED] [REDACTED], nachádzajúcich sa v k. ú. [REDACTED], a to: parcely [REDACTED] zastavané plochy a nádvoria o výmere 38 m² v spoluvlastníckom podiele 6/36, je žalobkyňa v rade 1/ a žalobca v rade 2/ je vlastníkom [REDACTED] - trvalé trávne porasty o 29 m² v spoluvlastníckom podiele 85/332 a žalobca v rade 2/ je vlastníkom [REDACTED] - trvalé trávne porasty o výmere 10 m². Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, uvedené rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

25. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu prezentovaným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o tom, že v prejednávanej veci neboli dané dôvody na povolenie obnovy konania v zmysle ust. § 397 písm. a), b) CSP. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade so zákonom, keď žalobu na obnovu konania podľa § 413 ods. 1 písm. e) CSP ako zjavne nedôvodnú odmietol. Z ust. § 411 ods. 1 CSP vyplýva, že súd je rozsahom a dôvodmi žaloby na obnovu konania viazaný. S poukazom na dôvody obnovy konania prezentované žalobcom v jeho žalobe je zrejmé, že ním uvedené dôkazy v podobe odpovede Komory geodetov a kartografov so sídlom [REDACTED] zo dňa 02.06.2016 a oznámenia o vybavení podania Úradom geodézie, kartografie a katastra SR, so sídlom [REDACTED] [REDACTED], zo dňa 27.07.2016, v pôvodnom konaní neexistovali. Žalobca však mal reálnu možnosť tieto dôkazy navrhnuť a vykonať v pôvodnom konaní (mohol podať sťažnosť po tom, ako sa oboznámil so závermi znaleckého posudku a po tom, ako bol oboznámený s geometrickým plánom)...

27. Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku č. k. 10Co/439/2015-155 zo dňa 29.01.2016 sa riadne vysporiadal s otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcov (v rozsudku označených ako navrhovatelia) na podanej určovacej žalobe, keď konštatoval, že „rozhodovacia činnosť súdov už vyriešila, že predmetom občiansko-právnych vzťahov je aj spoluvlastnícky podiel v nehnuteľnostiach, čo zakladá právo domáhať sa určovacou žalobou určenia vlastníckeho práva aj ku konkrétnemu podielu v nehnuteľnostiach, tak ako tomu je aj v prejednávanej veci. Navrhovatelia sa totiž určovacou žalobou domáhali určenia svojho podielového spoluvlastníctva v označených podieloch v konkrétnych nehnuteľnostiach. Za popísanej situácie potom správne žalovali iba odporcu, ktorý je preukázateľne vedený na liste vlastníctva k tým parcelám, z ktorých boli geometrickým plánom vytvorené KNC parcely uvádzané vo výrokovvej vete rozsudku.

Z týchto dôvodov odvolací súd uzavrel, že námietka odporcu v otázke pasívnej vecnej legitímácie nemá svoj relevantný základ. Zároveň nie je namieste ani dôvod tvrdený žalobcom, že súdy sa nevysporiadali s otázkou vydržania sporných parciel žalobcom. Z rozhodnutia odvolacieho súdu totiž vyplýva, že odporca v rámci svojej obrany v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedol, ani netvrdil, že vlastníctvo k predmetu sporu nadobudol vydržaním, preto, ak v štádiu odvolacieho konania v písomnom vyjadrení k písomnému vyjadreniu navrhovateľov svoje vlastníctvo k žalovaným nehnuteľnostiam zdôvodňuje aj touto skutočnosťou, na tento jeho argument už odvolací súd neprihliadal, keďže sa jednalo o novú skutočnosť, ktorá nebola uplatnená pred súdom prvého stupňa.

28. Odvolací súd zdôrazňuje, že ani skutočnosť, že strana sporu (predtým účastník konania) nebola právne zastúpená advokátom a nemá právnické vzdelanie, a preto sa nedokázal právne k tejto veci vyjadriť, nezakladá dôvod obnovy konania. Každý účastník občianskeho súdneho konania bol poučený o svojich procesných právach a povinnostiach, vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O.s.p., čo v danom prípade nebolo splnené. Zároveň z obsahu rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal nielen z výsluchu účastníkov, ale aj z listinných dôkazov, ktoré obidve procesné strany pre účely konania predkladali. Vzhľadom na existujúcu spornosť, navrhovatelia žiadali určiť podielové spoluvlastníctvo k pozemku a odporca v rámci svojej obrany sa bránil tým, že vlastníkom predmetu sporu je on, okresný súd správne nariadil na stotožnenie pozemkov znalecké dokazovanie. Jednalo sa o spornú otázku odborného charakteru, ktorú bolo potrebné, aby zodpovedal znalec z odboru geodézie a kartografie. Námietky odporcu spochybňujúce závery znaleckého dokazovania majú subjektívny charakter a sú výsledkom subjektívneho pohľadu odporcu ako vyriešiť vec pozitívne vo vzťahu k jeho osobe. Nepredložil však a ani neoznačil tzv. dôkaz opaku, teda dôkaz, ktorý by bol spôsobilý vyvrátiť, narušiť vecnú správnosť znaleckého posudku, z ktorého súd prvého stupňa v posudzovanej veci vychádzal. Skutočnosť, že žalobca nebol v pôvodnom konaní právne zastúpený advokátom a nemohol tak svoje vlastnícke právo

právne perfektne brániť, nič nezmení, pretože žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) nedisponoval žiadnymi dôkazmi preukazujúcimi pravdivosť jeho tvrdení, čo bolo pre meritórne rozhodnutie veci zásadné. Zároveň sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil aj s argumentáciou súdu prvej inštancie v bode 11. napadnutého rozhodnutia. Odpovede označených štátnych inštitúcií na sťažnosť podanú žalobcom dňa 17.05.2016 obsahujú len konštatovania a odporúčania, ktoré však nijako nespochybňujú správnosť geometrického plánu alebo znaleckého posudku vypracovaných v pôvodnom spore. Komora geodetov a kartografov len konštatovala, že nie je možné určiť, či je geometrický plán vyhotovený správne. Zároveň konajúci súd správne uzavrel, že žalobca mohol tento dôkaz vykonať už v pôvodnom konaní... Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo svojím rozhodnutím potvrdil rozsudok okresného súdu.»

22. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

23. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

24. Vzhľadom na to, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd, vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, podčiarkuje,

že na základné právo na súdnu ochranu zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“, to znamená, že posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, pričom skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

25. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

26. Ústavný súd podotýka, že základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Žaloba o obnovu konania ako mimoriadny opravný prostriedok v civilnom sporovom konaní spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Žaloba o obnovu konania nie je generálne použiteľná a obnovu konania možno povoliť len vo výnimočných prípadoch.

26.1 Účelom zakotvenia žaloby o obnovu konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť strane sporu nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Právoplatný rozsudok môže strana sporu napadnúť žalobou o obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu o obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci [§ 397 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]; prípadne možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci [§ 397 písm. b) CSP]. Citované ustanovenia upravujú procesný prostriedok, pomocou ktorého možno dosiahnuť nápravu rozhodnutia, ktorého nesprávnosť má pôvod v tom,

že v pôvodnom konaní nemohol byť riadne zistený skutkový podklad napadnutého rozhodnutia. Žaloba o obnovu konania ako mimoriadny opravný prostriedok je podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že v pôvodnom konaní sa nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia, dôkazy, prípadne, že sa dôkazy nemohli vykonať. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie, avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie. O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ide vtedy, keď strana sporu dôkaz v pôvodnom konaní označila, ale tieto dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru.

26.2 Všeobecný súd musí v konaní o žalobe o obnovu konania prihliadať aj na to, prečo strana nesplnila v pôvodnom konaní svoju povinnosť tvrdenia. Pokiaľ strana zo svojej viny neuplatnila určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčená aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať. Strana sporu je povinná starať sa o to, aby rozhodujúce skutočnosti a dôkazy boli súdu predložené. Je teda na strane sporu, aby dbala o ochranu svojich práv aj tým, že úplne a pravdivo opíše všetky skutočnosti rozhodujúce pre konanie vo veci.

27. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva

na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

IV.

Záver

28. Vychádzajúc predovšetkým z už uvedeného posúdenia veci (čl. III tohto odôvodnenia), ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v ústavnej sťažnosti napadnutom rozhodnutí zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa posúdenia otázky prípustnosti jeho žaloby o obnovu konania (bod 21 tohto odôvodnenia). Právny názor vyslovený krajským súdom v napadnutom rozhodnutí má aj podľa ústavného súdu racionálny základ a je preto legitímny a z ústavného hľadiska akceptovateľný.

29. Krajský súd sa s argumentáciou sťažovateľa nestotožnil, potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bola odmietnutá žaloba sťažovateľa o obnovu konania, a vo svojom rozhodnutí dostatočne ozrejmil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k vydaniu napadnutého rozhodnutia, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa nestotožňuje s právnymi závermi krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie krajského súdu takéto prvky nevykazuje, a preto neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím do napadnutého rozhodnutia krajského súdu zasahoval, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie ich porušenia.

30. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že ak si sťažovateľ nesplnil svoje základné procesné povinnosti v pôvodnom konaní – povinnosť tvrdenia a označenia dôkazov na ich preukázanie, ktoré sú dôvodom jeho neúspechu v spore, nemôže na tento účel iniciovať obnovu konania podľa § 397 písm. a), b) CSP ani s odvolaním sa na to, že v pôvodnom konaní nebol zastúpený právnym zástupcom, a ani s odvolaním sa na nedostatok naliehavého právneho záujmu protistrany v pôvodnom konaní (k tomu bližšie body 26 – 26.2 tohto odôvodnenia).

31. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu